

علوم و فنون ادبی ۲

۱- کدام گزینه، از دلایل مهاجرت شاعران ایران به هند در دوره صفوی نیست؟

- (۱) بی‌مهری شاهان صفوی نسبت به شاعران
(۲) بی‌تفاوتی کامل شاهان صفوی به زبان فارسی و ترویج زبان ترکی
(۳) شاعران نوازی سلاطین هند
(۴) توجه شاهان هندی به ادبیات فارسی

۲- «واقع‌گرایی» شاخه اصلی کدام شاعر در قرن دهم است؟

- (۱) محتشم کاشانی
(۲) وحشی بافقی
(۳) بابافغانی شیرازی
(۴) کلیم کاشانی

۳- به ترتیب شاعر «ترکیب‌بند» معروف عاشورایی کیست و «خلاق‌المعانی ثانی» لقب چه کسی است؟

- (۱) بابافغانی شیرازی - صائب تبریزی
(۲) وحشی بافقی - بیدل دهلوی
(۳) محتشم کاشانی - صائب تبریزی
(۴) محتشم کاشانی - کلیم کاشانی

۴- کدام یک از ابیات زیر «مجاز» ندارند؟

- (۱) لب و دندان سناپی همه توحید تو گوید/ مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی
(۲) برآشفتم ایران و برخاست گرد/ همی هر کسی کرد ساز نبرد
(۳) گل در بر و می در کف و معشوق به کام است/ سلطان جهانم به چنین روز غلام است
(۴) بیدل، این کم‌همتان بر عز و جاه/ فخرها دارند و عاری بیش نیست

۵- نشانه‌ی هجایی زیر متعلق به کدام بیت است؟

«-U--U--U--U»

- (۱) دل گفت وصالش به دعا باز توان یافت/ عمری است که عمرم همه در کار دعا رفت
(۲) یک روز به شیدایی در زلف تو آویزم/ زان دو لب شیرینت صد شور برانگیزم
(۳) اشتیاقی که به دیدار تو دارد دل من/ دل من داند و من داند و دل داند و من
(۴) درخت تو گر بار دانش بگیرد/ به زیر آوری چرخ نیلوفری را

۶- نشانه‌ی هجایی بیت زیر کدام است؟

«محرّم این هوش جز بی‌هوش نیست/ مر زبان را مشتری جز گوش نیست»

- (۱) -UU--UU--UU
(۲) --U--U--U--U
(۳) -U---U---U--
(۴) -U---U---U--

۷- با توجه به ویژگی‌های شعر بیدل دهلوی کدام بیت از او نیست؟

- (۱) بیا که هیچ بهاری به حسرت ما نیست/ شکسته‌رنگی امید بی‌تماشا نیست
(۲) در هوای دود سودا هوشم از سر رفته است/ آشیان از دست داد این مرغ در طیران شب
(۳) شب عاشقان بیدل چه شبی دراز باشد/ تو بیا کز اول شب در صبح باز باشد
(۴) کسی از محیط عدم کران چه ز قطره واطلبید نشان/ ز خودم نبرده‌ای آن چنان که دگر به خود نرسانی‌ام

۸- شکل‌گیری «مکتب وقوع» نتیجه‌ی کدام یک از گزینه‌های زیر نبود؟

- (۱) چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک
(۲) رهایی از تقلید
(۳) وابسته نبودن شعر به دربار
(۴) بازتاب طبیعی محیط اجتماعی قرن دهم

۹- در کدام گزینه تعداد استعاره‌ها بیشتر است؟

- (۱) باغ سلام می‌کند سرو قیام می‌کند / سبزه پیاده می‌رود غنچه سوار می‌رسد
(۲) ای آبشار، نوحه‌گر از بهر چیستی / چین بر جبین فکنده ز اندوه کیستی
(۳) صبحگاهی سرخوناب جگر بگشایید / ژاله‌ی صبحدم از نرگس تر بگشایید
(۴) ای گل تازه که بویی ز وفا نیست تو را / خبر از سرزنش خار جفا نیست تو را

۱۰- تعریف زیر مربوط به کدام یک از شاعران است؟

«بعضی از تک‌بیت‌های غزلش شاهکاری از ذوق است و بسیاری از آن‌ها به صورت ضرب‌المثل رواج یافته است.»

- (۱) کلیم کاشانی
(۲) وحشی بافقی
(۳) بیدل دهلوی
(۴) صائب تبریزی

۱۱- واژه‌ی «سر» در کدام بیت در معنای مجازی به کار نرفته است؟

- (۱) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی/ چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
(۲) ای که از کوچهای معشوقه ما می‌گذری/ بر حذر باش که سر می‌شکند دیوارش
(۳) گفتا سر چه داری کز سر خبر نداری/ گفتیم بر آستانت دارم سر گدایی
(۴) سر چه داری و رای کجا که از سر رحمت/ نیامدی به سرم باز و وعده‌ها به سر آمد

۱۲- برای رسیدن از تشبیه به استعاره با تبدیل ..... به ..... و باز تبدیل ..... به ..... زیبایی سخن بیشتر می‌شود.

- (۱) ۳ رکن - ۲ رکن - ۱ رکن
(۲) ۲ رکن - ۴ رکن - ۱ رکن
(۳) ۴ رکن - ۲ رکن - ۱ رکن
(۴) ۴ رکن - ۳ رکن - ۲ رکن - ۱ رکن

۱۳- کدام دو مصراع باهم، هموزن نیستند؟

- ۱) به نام خداوند جان و خرد - هست کلید در گنج حکیم
- ۲) هم‌خوی فرشته باش زهار - مجنون دَر اشک دانه می‌کرد
- ۳) من نامه نوشتم به کبوتر بسپر دم - صد نامه فرستادم و آن شاه سواران
- ۴) فغان از این غراب بین و وای او - ز من بریده یار آشنای من

۱۴- استعاره‌ی آشکار درواقع ..... و استعاره مکنیه ..... است.

- ۱) مانند ۲ رکن تشبیه است - نام دیگر استعاره پنهان
- ۲) مانند مشبه به است - آمدن مشبه همراه لوازم مشبه به
- ۳) مانند ۲ رکن تشبیه - تنها نوع آن تشخیص
- ۴) مانند ۲ رکن تشبیه - تنها نوع آن تشخیص

۱۵- کدام گزینه درباره‌ی بیت زیر صحیح است؟

- «به یاد روی شیرین بیت می‌گفت / چو آتش تیشه می‌زد کوه می‌سفت»
- ۱) در این بیت دو واژه‌ی «شیرین» و «آتش» در معنای مجازی به کار رفته‌اند.
  - ۲) وزن این بیت «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است.
  - ۳) واژه‌ی «بیت» در معنای حقیقی به کار نرفته است.
  - ۴) در این بیت تشبیه مرکب وجود دارد.